

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla dr.Jákli Tibor ügyvéd, valamint dr.Noll László ügyvéd által képviselt felperesnek dr.Bánáti János pártfogó ügyvéd által képviselt alperes ellen bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránt a Zala Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében - amelyben az állam javára való marasztalás iránt fellépett a Zala Megyei Főügyészség - Zalaegerszegen, 2006.évi május hó 31.napján 1.P.21.446/2005/33.szám alatt hozott ítélet ellen az alperes részéről 35. és 42.sorszám, a felperes részéről 36.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja azzal a kiegészítéssel, hogy az alperes a Magyar Állam javára az 1.300.000 (egymillió-háromszázezer) Ft-ot, valamint ennek az elsőfokú ítélet szerinti kamatait a Magyar Állam Kincstár által kezelt 10032000-01034004.számú, különleges bevételek számlára köteles megfizetni.

Köteles a felperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni 156.100 (egyszázötvenhatezer-egyszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, a további feljegyzett 78.000 (hetvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A megyei bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes keresete alapján a Magyar Állam javára 15 nap alatt 1.300.000 Ft-ot, valamint ennek 2000.szeptember 1-től a kifizetésig járó késedelmi kamatát.

Az ezt meghaladó keresetet és ügyészi indítványt elutasítva kötelezte az alperest az államnak 78.000 Ft feljegyzett kereseti illeték, a felperest szintén

az államnak 372.120 Ft kereseti illeték megfizetésére azzal, hogy felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy álláspontja szerint a felperes és az alperes között megállapodás jött létre arra vonatkozóan, hogy az alperes ellenszolgáltatásért **AB** (meg nem engedhető, jogszabályba ütköző módszerekkel) megvédi a felperest. Ezen megállapodás a megbízás törvényi követelményeinek felel meg.

A felperes abban a tudatban kötötte meg ezt a megállapodást, illetve ment bele ráutaló magatartással abba, hogy az alperes és társai őt megvédjék, hogy **AB** őt valóban fenyegeti és ettől a alperes és társai meg tudják védeni.

A kezdeményezés a megállapodás létrejöttét illetően a megyei bíróság megítélése szerint irreleváns, mert a felperes azzal a ráutaló magatartásával, hogy megvendégelte az alperest és társait és elfogadta a felajánlott segítségüket, valamint tudomásul vette és fizetett azért, hogy **AB**-t a hegyen megkötözték és fogvatartják, továbbá külön fizetett azért, hogy az országból tudomása szerint eltávolítsák, sőt saját elmondása szerint azt is tudomásul vette, hogy lelövik az **AB**-t, hiszen azt állította, miszerint azt válaszolta erre az alperesi előadásra, hogy azt csinálnak **AB**-vel amit akarnak - ráutaló magatartása alapján megállapíthatóan a **AB** megrendszabályozása, eltávolítása célja volt neki is. Később a tanúk megölésével kapcsolatos állítólagos alperesi előadások után is fizetett még állítása szerint alperesnek védelmi pénzeket annak ellenére, hogy az általa tudott (valójában nem valós) tények olyan rendkívüli módon jogszabályba ütközőek és bűncselekményt valósítanak meg, amely mellett a felperestől mint állampolgártól az általánosságban elvárható magatartás az lett volna, hogy a rendőrséghez fordul.

Előadása szerint **AB** telefonos fenyegetése után ő maga is felhívta az alperest, hogy intézkedjen.

A felperes tehát úgy kötött megállapodást az alperessel, hogy biztos lehetett annak jogszabályba ütköző és nem csak a jóerkölcsbe ütköző voltáról saját tényállításait alapul véve. Ez vonatkozik mind a fogvatartásra, mind a megverésre, mind az „eltüntetésre” és megölésre egyaránt.

A büntető bíróság is megállapította tényként, hogy a felek között a megállapodás létrejött az **AB**-től való védelem tekintetében, a vád alapján azonban a bíróság az alperes magatartását csalásnak minősítette tekintettel arra, hogy a felperestől valótlan tényállítással csalt ki pénzt az alperes.

A felek közt a megyei bíróság megítélése szerint megbízási jogviszony jött létre, függetlenül attól, hogy ki volt a kezdeményező. A felperes - legalább ráutaló magatartással - megbízta az alperest azzal, hogy őt **AB** fenyegetéseitől védje meg, a védelem módszereit nem ő határozta meg, azonban az alperes által felajánlott módszereket elfogadta.

A megyei bíróság egyetértve az ügyészi indítvánnyal akként foglalt állást, hogy legalább a jóerkölcsbe ütköző a felek közt létrejött ilyen jellegű szerződés, hiszen a felperes vélt fenyegető magatartása esetén a jóerkölcs szabályai szerint elvárható magatartás az lett volna, hogy a hatóságoktól kér védelmet és nem „eltüntetés” megverést, fogvatartást vár el (vagy ebbe belenyugszik).

A megyei bíróság jogszabályba ütközőnek is tekintette tartalmát illetően a szerződést, mert a valamely személy bántalmazására személyi szabadságától megfosztására, megölésére irányuló megállapodást a büntető jog szankcionálja, a fentiekre tekintettel tehát a szerződés semmis.

A semmisség jogkövetkezménye (Ptk.237.§./1/ bekezdés) az volna, hogy a felperesnek visszajárna az alperes részére kifizetett szolgáltatás, azaz a „védelmi pénz”. Utalva ugyanakkor a Ptk.237.§./4/ bekezdésére a megyei bíróság az állam javára marasztalásra irányuló ügyészi indítványt jogalapjában elfogadta, hiszen a felek közt létrejött megállapodás tiltott, jogszabályokba ütközik, de amellett nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközőség is fennáll.

A visszajáró szolgáltatás összegszerűségét a megyei bíróság a következők szerint határozta meg:

AB - aki a büntető eljárásban II.r. vádlott volt - állította, hogy a felperestől kézhezvett közreműködésért járó (csalásból származó) pénzből 60.000 Ft-ot kapott, amelyet az alperes az ő részére úgy adott át, hogy a hegyen való fogvatartást követően - az alperesi állítás szerint - 300.000 Ft-ot vett át a felperestől. Ezen összegből **AB** tudomása szerint az alperes fizetett még **CD** is.

Ezen túlmenően **AB** tanú közvetlenül látott még nagyobb kötegű pénzt az alperes gépkocsijában akkor, amikor neki 100.000 Ft-ot átadott és amelyet az alperes előadása szerint szintén a felperestől kapott.

Ezen vallomások alapján állapította meg a bíróság összesen az 1.300.000 Ft átadását bizonyítottnak, mert ezt közvetlenül **AB** az alperestől tudta, és

ezekből az összegekből **AB** is részesült. Az egyéb pénzüsszegek átadásánál a felperessel élettársi viszonyban lévő **EF** tudott csak vallomást tenni, konkrétösszepszerúségeket azonban ő sem tudott határozottan megjelölni, illetöleg azt nem egyezöen adta elő a felperessel.

A felperes maga sem mindig egyformán adta elő azösszepszerúségre és az átadás helyére vonatkozó tényeket (keresetlevél, személyes meghallgatás, büntető eljárás során).

Nem fogadta el a megyei bíróság azt a közvetett bizonyítékot, amelyet a tanúként kihallgatott **GH** és **IJ** vallott, nevezetesen, hogy június 27-én László nap alkalmából, illetöleg késöbb is alperes úgy nyilatkozott volna (dicsekedve) hogy a felperest 8.000.000 Ft-ra lehúzta. Maga a felperes is augusztus végére tette a teljes kizsarolt pénzüsszeg kifizetését.

A felperes maga állította, hogy a többi pénz átadásakor nem volt jelen más csak az alperes, illetöleg 1 alkalommal a **K Iroda** előtt történt 600.000 Ft átadásakor **LM** még jelen volt, azonban ezt **LM** tagadta, a perbeli személyes meghallgatásakor a felperes pedig erröel nem tett említést.

A felperes állítását azösszepszerúség tekintetében a vele egyébként nagyrészt egyezöen nyilatkozó **CD** sem erősítette meg: az első megállapodáskor a felperes cukrászdájában a felperes szerint átadottösszeg tekintetében **CD** sem tudott vallomást tenni, az egyébösszepszerúségre nézve pedig az értesöléseit a felperestöl szerezte. A hegyen történt pénzüsszegösszepszerúsége is csak a felperes előadása alapján került megállapításra a büntető eljárás során 402.000 Ft-ban.

Nem fogadta el a megyei bíróság azt a felperesi előadást sem bizonyítottnak, hogy az alperes 20.000 DM-et kapott volna ugyanezen okból a felperestöl és azt **NO** váltotta volna be. **CD** ugyan a felperestöl ezt hallotta és **AB**nek is említette, azonban ezt **NO** nem erősítette meg, és **AB** vallomásában úgy nyilatkozott (32.számú jegyzökönyv 5.oldal) hogy a korábbi - ezen perben tartott - kihallgatása óta beszélt **CD**val, hogy emlékszik-e arra, miszerint **CD** mondta volna **AB**nek azt, hogy 20.000 DM-et **NO**, becenevén „N” személynél az alperes beváltott és ezt a felperestöl kapta, melyre **AB** nyilatkozata szerint **CD** azt válaszolta, hogy „amit a **P** mondott arra ő emlékszik. A **P**-én a felperest értette.” Ezen kijelentést a megyei bíróság akként értékelte, hogy ez a felperes előadásán és befolyásán alapuló nyilatkozat volt **CD** részéről.

Kiemelte a megyei bíróság, miszerint adatokat látott arra, hogy a felperes a tanúk kihallgatása előtt az egyes tanúkkal találkozott (pl. **QR**) és az ügyben

teendő vallomásukról beszélt, ezért ezeket a hallomásra alapozott tanúvallomásokat nem látta alkalmasaknak arra, hogy tényállásszerűen megállapítsa az átadott pénzek 1.300.000 Ft-ot meghaladó mennyiségét.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes annak megváltoztatását, az alperes marasztalásának 3.902.000 Ft és kamataira történő felemelését, az állam javára történő marasztalás mellőzését kérte.

Megismételve az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait kiemelte, hogy a büntető eljárásban megállapították, miszerint sérelmére bűncselekményt követtek el, ami egyértelműen megalapozza a kártérítési igényét. A bűncselekmény elkövetője, valamint a sértett közt nem jön létre szerződéses kapcsolat.

Az alperes arról értesítette, hogy **AB**-t elfogták és öccse, hegyén tartják fogva. Az értesítést követően megjelent a helyszínen, ekkor csalta ki tőle az alperes a 402.000 Ft-ot. Miután a pénzt átadta zsarolni kezdte, és azzal fenyegette, hogy a felperes bujtotta fel az alperest és társait a bűncselekmény elkövetésére. Ekkor kényszerült rá arra, hogy további összegeket adjon át, a fenyegetést komolynak tekintette és ezen okból került sor különböző pénzüsszegek átadására. Ez a magatartás álláspontja szerint zsarolásnak minősül, függetlenül attól, hogy a büntető bíróság a vádlottakat csalás büntette elkövetésében marasztalta el.

Amennyiben az ítéltábla a fenti állásponttal nem értene egyet, úgy kérte, hogy a bíróság csak a 2000.áprilisában húsvét előtti megbeszélésen elhangzottakat minősítse megbízási szerződésnek. Ekkor az alperes és társai tájékoztatták a felperest a fenyegető veszélyről és arra tettek ígéretet, hogy megvédik. Ekkor adta át részükre a 60.000 Ft-ot. Ha ezt szerződésnek lehet tekinteni, úgy a szerződés csupán e körben jött köztük létre és ez a megállapodás nem tekinthető jogszabályba, illetve jóerkölcsbe ütközőnek, hiszen ilyen megállapodás megkötését a törvény nem tiltja. A későbbiek során semmilyen megállapodás nem jött köztük létre, amelyet szerződésnek lehetne minősíteni.

A büntető bíróság által megállapított 1.402.000 Ft átadásán túlmenően további 2.500.000 Ft átadása is bizonyított álláspontja szerint, amely összeg a 20.000 DM-nek felel meg. Ezen összeget az alperes **NO** váltotta át forintra. Az e felett átadott összegek átadásának tényét nem sikerült igazolnia, így az ezt meghaladó kárát nem tudja érvényesíteni. Figyelemmel arra, hogy a

kártérítés összegét a bíróság mérlegeléssel állapította meg, és azt is tartalmazza az ítélet, miszerint valószínűsíthető, hogy a megítélt összeg túlmenően további pénzösszegek átadására is sor került, kérte, hogy a bíróság mellőzze a le nem rótt kereseti illeték megfizetésére történő kötelezését.

Az ítélet elleni alperesi fellebbezés - azt tartalma szerint értelmezve - az ítélet megváltoztatására, a kereset elutasítására irányult.

Az alperes álláspontja szerint a megyei bíróság kizárólag **AB** vallomása alapján látta bizonyítottnak 1.300.000 Ft átadását a felperes részéről az alperesnek.

AB vallomása nem vehető figyelembe olyan döntő bizonyítékként, amelyre az ítélet támaszkodhat, mivel a vallomás ellentmondásos, **AB** által elmondottakat nem támasztja alá más vallomás, vagy egyéb bizonyíték. Előadása szerint közvetlenül nem látta, hogy a felperes pénzt adott volna át alperesnek, ezt másoktól (egyszer magától alperestől, máskor úgy nyilatkozott, hogy **CD**-től) tudja. Állításait azok azonban akiktől hivatkozása szerint értesüléseit szerezte, tagadták.

Előadta az alperes, hogy **AB** hamis tanúzás miatt már állt hatóság előtt és az alperessel a viszonya haragos.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet azon kiegészítéssel történő helybenhagyására irányult, hogy a marasztalási összeget és annak kamatait az alperes a Magyar Államkincstár által kezelt különleges bevételek számlára fizesse meg.

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§./3/ bekezdése értelmében a fellebbezési kérelmek és ellenkérelem korlátai között felülbírálván megállapította, hogy a fellebbezések nem alaposak.

Az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság a szükséges és egyben elégséges - a felajánlott - körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a beszerzett bizonyítékokat helyesen, okszerűen, összességükben a Pp.206.§-ának megfelelően helyesen értékelve helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetése és érdemi indokolása is helytálló. Érdemi döntését és annak indokolását is az ítéltábla osztja.

Kétségtelen, hogy a felperes bűncselekménnyel okozott kár jogcímén kérte az alperes marasztalását a keresetében, azonban az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság a megállapított tényállásból helyesen következtetett

arra, hogy a felperes és az alperes közt megbízási jogviszony állt fenn, a szerződés annak tartalmára tekintettel, mint tilos szerződés semmis, a szerződés tilos jellegére figyelemmel pedig - az ügyész indítványára - törvényesen döntött az állam javára történő marasztalásról.

A felperes fellebbezésére figyelemmel kiemeli az ítélet tábla, hogy a büntető bíróság az alperes bűnösségét csalás büntetében állapította meg, és ha az alperesi magatartásnak köszönhetően volt is félelem a felperesben a „lebukástól” a fizetéseket egyértelműen megállapíthatóan nem ez okból teljesítette, hanem ezekkel a célja az volt, hogy **AB**-t az alperes és társai „távoltartsák” tőle. Ezt igazolja az is, hogy a 60.000 Ft átadásán túl amikor megmutatták neki a hegyen elzárva tartott **AB**-t további fizetést tett, mégpedig azért, hogy **AB**-t ne engedjék el, sőt a gépjárművét is kölcsönadta később, hogy **AB**-t biztonságosabb helyre szállítsák.

A büntető bírósági és a jelen perben megállapított tényállásból - amely utóbbi csupán kis mértékben, az összecszerűség kérdésében tér el az előzőtől - egyértelműen az a következtetés vonható le, hogy a felperes és az alperes közti jogviszony folyamatos volt, amelynek célja **AB** eltávolítása volt.

Az összecszerűség kérdésében a polgári bíróság a büntető ítéletben megállapított tényálláshoz nem volt kötve (Pp.4.§.), osztja az ítélet tábla azt az elsőbírói következtetést, hogy ítéleti bizonyossággal csupán 1.300.000 Ft átadása állapítható meg, e körben utal az elsőfokú ítélet indokaira.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§./2/ bekezdése értelmében - az ügyészi indítványban tett kiegészítéssel - helyben hagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp.78.§./1/ bekezdése, és a 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§./2/ bekezdése alapján köteles a fellebbezése folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére, míg a személyes költségmentességben részesült alperes fellebbezése folytán feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli (Pp.78.§./1/ bekezdés, 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§./1/ bekezdés, 14.§.).

Győr, 2007. évi június hó 28. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.

a tanács elnöke

Dr.Lezsák József sk.

előadó bíró

Dr.Vass Mária

bíró